

NOVES DADES DE DISTRIBUCIÓ DE SOREX MINUTUS (INSECTIVORA) I CLETHRIONOMYS GLAREOLUS (RODENTIA) AL NORD-EST DE CATALUNYA

Rebut: Setembre 1980

Igor Grabulosa Santos * i Jenar Fèlix Franquesa

SUMMARY

New distributional records of *Sorex minutus* (Insectivora) and *Clethrionomys glareolus* (Rodentia) in the North-East of Catalonia.

Three new localities are mentioned of *Sorex minutus* and five of *Clethrionomys glareolus* in the North-East of Catalonia.

Sorex minutus has spreaded its oriental distribution to the regular and abundant rains limit, and *Clethrionomys glareolus* to the Catalan dorsal pluviometric line.

Com a resultat de l'anàlisi de diferents lots d'egagròpiles de *Tyto alba* de les comarques de l'Alt i el Baix Empordà, la Garrotxa, el Gironès i la Selva, hem trobat *Sorex minutus* i *Clethrionomys glareolus* en una sèrie de localitats que, a hores d'ara, són les més orientals dins la seva àrea de distribució peninsular.

SOREX MINUTUS (Linnaeus, 1766)

La primera citació de *Sorex minutus* a la Península Ibèrica és de Ramales de la Victoria (NIETHAMMER, 1964). Més tard s'anà descobrint al llarg del Cantàbric, al Pirineu i als sistemes Ibèric i Central.

A Catalunya ocupa la franja pirinenca i s'endinsa a l'interior per la zona oriental humida (CLARAMUNT, *et al.*, 1975).

Fins ara les citacions més orientals conegudes han estat localitzades a Arbúcies (SANS-COMA, 1975) i al Pirineu, a Setcases (GOSÁLBEZ, 1976).

Les noves localitats (Montagut, Begudà i Albanyà) estenen la seva distribució fins a la línia del límit de pluges regulars i abundoses, i la ultrapassen lleugerament (com en el cas d'Albanyà), ocupant la Garrotxa i part de l'Alt Empordà (serra Cirera i probablement serra Monars i massís de les Salines).

CLETHRIONOMYS GLAREOLUS (Schreber, 1780)

Espècie centreuropea, igualment que *Sorex minutus*, presenta una capacitat colonitzadora més gran que aquesta, i té com

* Plaça estació 3, Figueres (Girona).

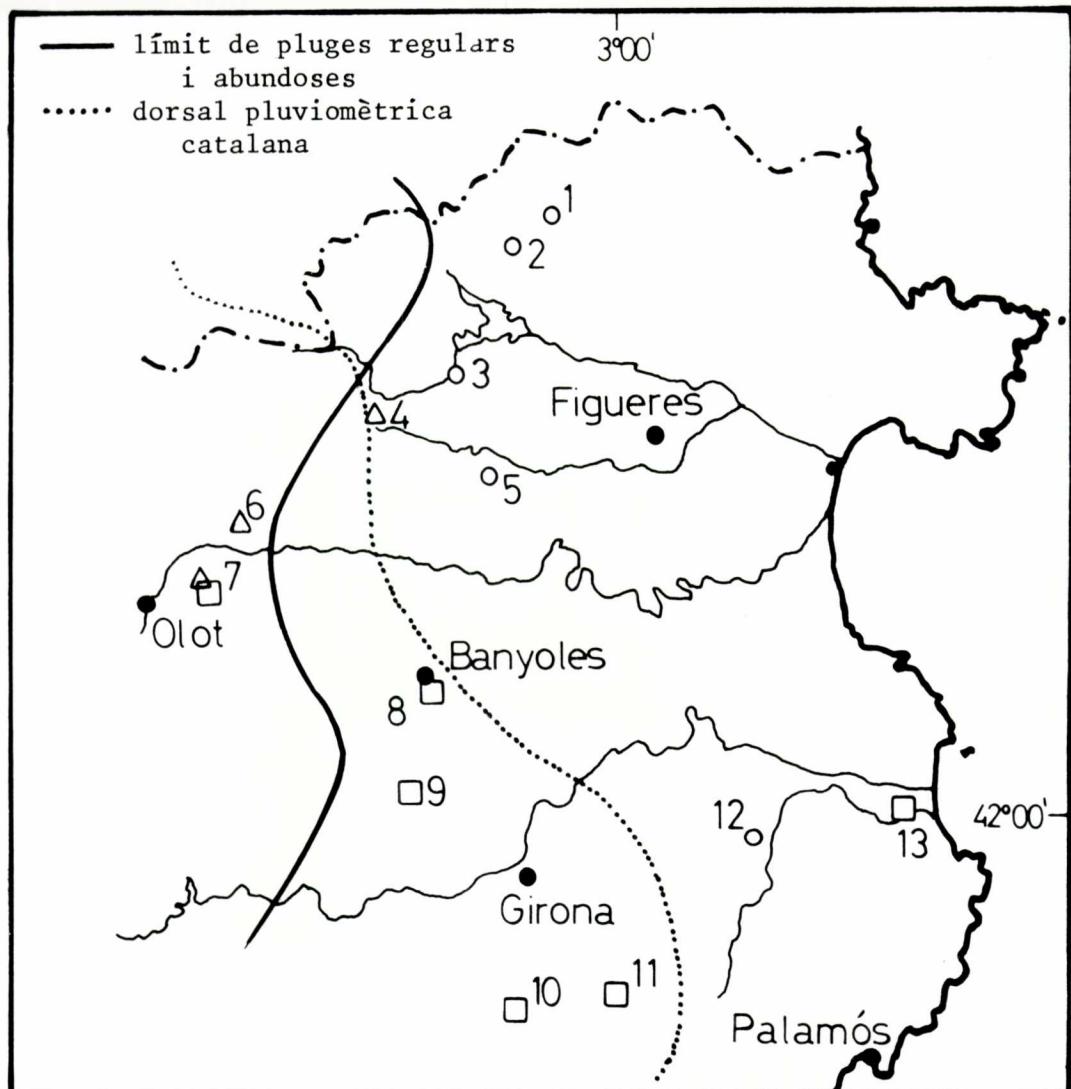

FIG. 1. Localitats amb *Sorex minutus* (△), *Clethrionomys glareolus* (□); localitats amb absència de les dues espècies (○).
Localities with *Sorex minutus* (△), *Clethrionomys glareolus* (□); without both species (○).

1: Can Batlló (La Jonquera); 2: Santa Eugènia (Agullana); 3: Can Cortada (Sant Llorenç de la Muga); 4: Les Cireres (Albanyà); 5: Can Riera (Lledó); 6: El Cos (Montagut); 7: Begudà; 8: Banyoles (GOSALBEZ, 1976); 9: Biert; 10: Rectoria (Campllonc); 11: Can Bota (Cassà de la Selva); 12: Casavells; 13: Mas Pinell (Pals).

a límit de la seva expansió l'anomenada, per alguns autors, dorsal pluviomètrica catalana (zona on les precipitacions ultrapassen el miler de mm anuals). D'altres espècies amb les mateixes característiques de distribució, com *Microtus agrestis*, ultrapassen amb molt aquesta zona, ocu-

pant tot l'Empordà i arribant fins a la costa.

En aquesta nota localitzem cinc noves citacions repartides per la Garrotxa (Begudà), Gironès (Biert) i Selva (Campllonc i Cassà de la Selva). És de destacar l'absència d'exemplars en els lots de les loca-

TAULA 1. Percentatge de *Sorex minutus* i *Clethrionomys glareolus* en els diferents lots analitzats. i: n.º d'individus. %: percentatge sobre el total de vertebrats. T: n.º total de vertebrats.
 Percent individuals of *Sorex minutus* and *Clethrionomys glareolus* in the analyzed remains. i, individuals number; %, percent over vertebrate total; T, vertebrate total.

	<i>Sorex minutus</i>	<i>Clethrionomys glareolus</i>
1.	i %	0 —
T		214
2.	i %	0 —
T		142
3.	i %	0 —
T		1049
4.	i %	2 0.59
T		336
5.	i %	0 —
T		1051
6.	i %	3 3.09
T		97
7.	i %	2 0.99
T		201
9.	i %	0 —
T		124
11.	i %	0 —
T		828
12.	i %	0 —
T		156
13.	i %	0 —
T		81

litats 3, 4, 5 i 6 (fig. 1), biòtops normalment ocupats per *Clethrionomys glareolus*.

Els exemplars de Pals són dubtosos quant a llur procedència. A causa del nombre d'individus (2 Hmd) i del resultat negatiu de l'anàlisi del lot de Casavells, pot pensar-se en la possibilitat que aquests exemplars fossin capturats a les Gavarres i transportats i regurgitats a Pals, en un desplaçament de la xibeca. En tot cas, caldrà fer una prospecció entre les Gavarres i Pals, per a determinar realment els límits de distribució en aquesta zona. Vegeu la taula 1 per al nombre d'individus trobats.

BIBLIOGRAFIA

- CLARAMUNT, T., GOSÁLBEZ, J. & SANS-COMA, V. 1975. Notes sobre la biogeografia dels micromamífers a Catalunya. *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat.*, 39 (secc. Zool., 1): 27-40.
- GOSÁLBEZ, J. 1976. *Sorex minutus* en las montañas de Prades. *Misc. Zool.*, III (5): 213-216.
- GOSÁLBEZ, J. 1976. *Contribución al conocimiento de los roedores del Nordeste de la península ibérica y su interés biológico*. Tesis doctoral. Universitat de Barcelona.
- NADAL, J. & PALAUS, X. 1967. Micromamíferos hallados en egagrípulas de *Tyto alba*. *Publ. Inst. Biol. Apl.* 42: 5-15.
- NIETHAMMER, J. 1964. Ein Beitrag zur Kenntnis der kleinsäuger Nordspaniens. *Z. f. Säugetierkunde*, 29 (4): 193-220.
- REY, J. M. 1971. Contribución al conocimiento de la musaraña enana (*Sorex minutus*) en la península ibérica. *Bol. Real. Soc. Esp. Hist. Nat. (Biol.)*, 66: 153-160.
- SANS-COMA, V., PALACIOS, L. & GOSÁLBEZ, J. 1971. Micromamíferos del Montseny. 1: Sobre la musaraña enana (*Sorex minutus* L. 1766) en la región de Arbúcies. *Publ. Inst. Biol. Apl.*, 50: 50-64.
- SANS-COMA, V. 1975. *Sobre la distribución de micromamíferos en el Nordeste de la península ibérica*. Tesis doctoral. Universitat de Barcelona.
- SOLÉ I SABARÍS, LL. et al. 1958. *Geografía de Catalunya*. Aedos. Barcelona.
- VERICAD, J. R. 1968. Nuevas localidades de mamíferos de los Pirineos. *Bol. Real. Soc. Esp. Hist. Nat. (Biol.)*, 66: 39-43.
- VERICAD, J. R. 1970. Estudio faunístico y biológico de los mamíferos montaraces del Pirineo. *Publ. Cen. Pir. Biol. Exp.* Jaca. 4: 1-232.